خراسان رضوی

صفحه آخر

پنج‌شنبه
۱۰ آبان ۱۳۹۷
۲۲ صفر ۱۴۴۰
۸ صفحه/شماره ۳۹۸۳

روزنامه خراسان رضوی:
رتبه یک نشریات استانی

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خراسان
مدیرمسئول: محمد سعید احدیان
سردبیر: سیدعلی علوی

دفتر مرکزی: مشهد، بلوار شهید صادقی
صندوق پستی: ۵۱۱-۹۱۷۳۵
تلفن: ۳۷۶۳۴۰۰۰-۰۵۱

نمابر دبیرخانه: ۰۵۱۳۷۶۲۴۳۹۵
پذیرش آگهی و اشتراک: ۰۵۱۳۷۰۱۰
پیامک: ۲۰۰۰۹۹۹

چاپ مشهد: شهر چاپ خراسان
روابط عمومی: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۱۱
نمابر تحریریه: ۰۵۱۳۷۶۲۶۵۰۱

حکمت روز

پیامبر اکرم (ص)

ای ابوذر! هیچ بنده‌ای در دنیا پارسایی نکرد جز آن که خداوند جوانه‌های حکمت را در دلش رویاند و زبانش را بدان گویا ساخت و او را به زشتی‌های دنیا و درد و درمان آن آگاه کرد و او را به سلامت به دارالسلام درآورد.
(مکارم الاخلاق، ص ۴۶۳)

مناجات

خواجه عبدا... انصاری

الهی!
شاد بدانم که اول من نبودم تو بودی
آتش یافتنی با نور شناختن تو آمیختنی
از باغ وصال نسیم قرب تو انگیختی
باران وحدانیت بر گرد بشریت تو ریختی
به آتش دوستی آب و گل سوختی
تا دیده عارف به دیدار خود آموختی

با شاعران

روزبه بمانی

خراسان به روایت خراسان

۱۰ آبان ۱۳۴۴

زنی به خاطر «هوو» خودش را آتش زد

۵۳ سال پیش در چنین روزی، روزنامه «خراسان» نوشت: زنی که شوهرش بر سرش هوو آورده بود از شدت ناراحتی خود را با نفت آتش زد. این زن که اشرف نام دارد در حال حاضر در بیمارستان بستری است. او به خبرنگار ما گفت: من چون خوشگل نیستم شوهرم یک ماه پیش زنی را به همسری گرفت. من یک ماه صبر کردم ولی سرانجام از شدت ناراحتی دیروز با نفت خود را آتش زدم. همسایه‌ها فوراً به کمک من آمدند و مرا به بیمارستان آوردند. اشرف سپس گفت: من ۸ سال است که با شوهرم زندگی می‌کنم در این مدت به زندگی سر و سامان داده‌ام و از خرج روزانه‌ای که به من می‌داد، برایش ۵ هزار تومان پس انداز کردم و به او دادم تا مغازه خرازی باز کند اما عباس در عوض با یکی از مشتریان همان مغازه ازدواج کرد.

به خاطر یک بره به زندان افتادند

چند روز پیش دو مرد از دو قریه، بر سر یک بره، زد و خوردی داشتند که در نتیجه منتهی به مجروح شدن یکی و به زندان رفتن دیگری شد. در بازپرسی که از ضارب و مضروب به عمل آمد، مشخص شد یکی از این مردان که حسن نام دارد، بره را در ازای مزد چوپانی از فردی گرفته است و در مقابل فرد دیگر به نام عباس مدعی شد که بره‌اش به سرقت رفته است. عباس در تحقیقاتی که به عمل می‌آورد می‌فهمد که حیوان نزد حسن است پس به وی مراجعه کرده و تقاضای استرداد آن را نموده ولی وی نمی‌پذیرد و همین موجب نزاع آنها می‌شود. پرونده امر از طریق پاسگاه ژاندارمری تشکیل و به اتفاق متهمان به دادسرا فرستاده شد.

نمای تاریخی

قدیمی‌ترین نگاره از مسجد بالاسر

بریده کتاب

قبل از این که با فرانسوا ازدواج کنم به او گفتم من تیر و طایفه‌ام هم سر جهازم است. فرانسوا گفت که عاشق تیر و طایفه است به خصوص مال من. حالا هر وقت به دیدن فامیل می‌رویم که همه شیفته شوهرم هستند می‌بینم که از دواج او با من اصلا به خاطر همین تیر و طایفه بوده. بدون خویشانم من یک رشته نخ هستم با همدیگر یک فرش ایرانی رنگارنگ و پر نقش و نگار می‌سازیم. یا مثلا: چینی‌های لیموژ در نبودشان لذت بیشتری به ارمغان آورده بودند تا وقتی که توی گنجه بودند. البته دیگر یک سرویس چینی نداریم تا برای بچه‌هایمان به ارث بگذاریم. اما اشکال ندارد. من و فرانسوا تصمیم داریم به فرزندانمان چیز با ارزش‌تری بدهیم. این حقیقت ساده که بهترین راه برای گذر از مسیر زندگی این است که انسان اهدا کننده عمده مهربانی باشد. به آن‌ها خواهیم گفت که ممکن است کسی با داشتن کلی اشیاء زیبا و قیمتی هنوز بینوا باشد. و گاهی داشتن دستور پخت کیک شکلاتی کافی است تا انسان بسیار خوشحال‌تر شود.

عطر سنبل- نویسنده: فیروزه جزایری دوما- مترجم: محمد سلیمانی نیا

راه بلد

در این پاییز به یک باغ خزان‌زده اما زیبا و باشکوه سری زدیم

«نشاط» تاریخی

تصویری از استاد کمال الملک در باغ نشاط

پاییز حالا هر چه رنگ داشته بر تن اندک برگ‌هایی ریخته که بر شاخه خزان‌زده درختان، تاب می‌آورند. نفس سرد پادشاه فصل‌ها، کنج گرم خانه را دلنشین کرده اما این بهانه نمی‌شود تازیبایی‌های این فصل را از قلم بیندازیم. این آخر هفته کوله‌تان را ببندید به نیت تماشای یک مقصد پاییزی:

کجا بریم؟

توقف این هفته ما در «باغ تاریخی نشاط» است. این باغ زیبا در ۳ کیلومتری شمال شهرستان فیروزه و در حدود ۲۲ کیلومتری غرب شهر نیشابور قرار گرفته است. اگر بخواهیم سر راست‌تر آدرس بدهیم باید بگوییم سمت راست جاده قدیم نیشابور- سبزوار و در ابتدای ورودی شهر بزغان (شهر فیروزه)، به طرف شمال، بعد از طی مسافتی حدود ۵۰۰ متر به روستای تقی‌آباد- از توابع بخش تحت جلگه شهرستان نیشابور- و در نهایت به باغ نشاط می‌رسید.

قصه‌اش چیست؟

بنا به گفته‌ها، باغ نشاط حدود ۱۳۰ سال قبل توسط «سالار معتمد آقا بالاخان» احداث شده است. پدرش «ابراهیم بیک» از اهالی قزوین و از کارکنان «سلطان حسین میرزا نیرالدوله» حاکم خراسان بوده و در نیشابور املاک فراوانی داشته است. جالب است بدانید، استاد کمال الملک ۱۱ سال از عمر خود را در روستای حسین آباد به سر می‌برده و سالار معتمد که علاقه زیادی به استاد داشته و میزبان او در این مکان بوده است. به همین دلیل این باغ محل ملاقات‌های سیاسی و فرهنگی کمال الملک به شمار می‌آمده است. اما همین قدر بدانید که آقا بالاخان سالار معتمد گنجی (که از خوانین بزرگ خراسان بود) در زمان جنگ جهانی اول و حدود ۱۳۳۶ هـ.ق، زمین لم‌یزرعی را به باغ تبدیل کرد که به نام باغ نشاط یا تقی‌آباد شهرت گرفت. این باغ با وسعتی حدود ۱۵ هکتار، دارای حصاری مستحکم و برج‌های نگهبانی در دو طبقه و در چهار طرف بوده و شامل عمارت شمالی و مرکزی می‌شود.

دیگه چی باید بدونیم؟

برج‌ها: طبقات بالای این برج‌ها با پلانی مربع شکل و پوشش ضربی، دارای راه‌پله و طاقچه‌های کاربردی است و منافذی نیز برای دیده‌بانی در ساختار آن‌ها دیده می‌شود، ورودی آن در ضلع شمالی و جنوبی تعبیه شده است. در دو طرف ورودی تعدادی خانه برای باغبانان و کارگران و نیز اصطبل برای نگهداری چهارپایان ساخته شده بود.

عمارت شمالی: قدیمی‌ترین بخش باغ، عمارت شمالی است و عمارت مرکزی بعد از عمارت شمالی ساخته شده است. این عمارت، از بخش‌های ساختمان مرکزی، حمام، آب انبار و اصطبل تشکیل شده است. این بنا یک ورودی در مرکز عمارت و همچنین یک دسترسی نیز به بیرون باغ- از جبهه شمالی- دارد. شالوده اصلی بنای عمارت شمالی، از خشت خام و ملاط گل است که برای جلوگیری از فرسایش و نیز زیبایی ظاهری، با آجر، نما کاری شده است.

عمارت مرکزی: عمارت مرکزی، تقریباً در مرکز باغ، جای گرفته و نسبت به عمارت شمالی، قدمت کمتری دارد. بنای این عمارت، دارای پلانی مستطیل شکل، در دو اشکوب همکف و طبقه اول، با شش اتاق در طبقه همکف و هفت اتاق در طبقه اول است که مساحتی در حدود ۳۵۰ متر مربع را در بر می‌گیرد. این بنا دارای دو ورودی نیز در ضلع‌های جنوبی و غربی است که با چند پله به سطح باغ می‌رسد.

طبقه همکف عمارت مرکزی در زمان سالار معتمد بنا شده و بنا به شواهد و نیز گفته‌های افراد سالخورده و مطلع، ساخت طبقه بالایی آن، توسط اجلال خان- فرزند سالار معتمد- به انجام رسیده است.

ساختار معماری بنا در طبقه همکف با اتاق‌های متعدد و پوشش چهار بخشی، دارای ورودی‌های پنج گانه است که همه آن‌ها به درون باغ گشوده می‌شود. طبقه فوقانی نیز دارای دو ورودی جنوبی و غربی است. چهار اتاق در چهار گوشه با بخاری‌های هیزمی استوانه‌ای و یک هال و راهرو در وسط، فضاهای کاربردی دیگر و طبقه پایین در ضلع غربی ایجاد شده است. روی اندود گچ دیوارهای داخلی نقاشی‌هایی است منسوب به استاد کمال الملک نقاش بزرگ ایرانی.

باغ: در گذشته این باغ دارای درختان انگور، انجیر، انار، هلو، زردآلو، توت و پسته، کاج و سرو و محل کشت سبزی بوده است ولی اکنون فقط اندکی از درختان پسته و غیر مثمر آن باقی مانده است. همچنین دیوارهای باغ به هم قائم نبوده و به صورت یک چهار ضلعی غیر منظم است.

عوامل تزیینی: تزیینات شایان توجهی بر نمای بیرونی عمارت مرکزی، در قسمت درگاهی و پنجره‌ها اجرا شده‌اند که در حاشیه، دارای عناصر تزیینی آجری زیبایی هستند. عناصر تزیینی دربرگیرنده یک قاب آجری در دو طرف پنجره، پیش‌آمدگی آجری در قسمت سرطاق پنجره‌ها، یک سنتوری در سردر ورودی که در راس آن یک گلدان است و درون سنتوری، گچبری دو فرشته، همراه با گل و بوته در اطراف، دیده می‌شود.

روی بدنه بنای جبهه جنوبی عمارت شمالی، تزیینات آجرکاری و کاشی کاری زیبایی به چشم می‌خورد که به مرور زمان صدمات زیادی دیده است، این تزیینات عبارتند از: آجرکاری برجسته همراه با عناصر تزیینی کاشی کاری روی لچکی‌های قوس ورودی با آجرهای قالبی که شامل نقش‌های لوزی شکل برجسته‌اند، آجرکاری بالای نعل درگاه پنجره‌ها نیز به صورت برجسته بوده است.

هویت این باغ: ماجراهای این باغ تاریخی بیشتر با نام کمال الملک هنرمند و نقاش شهیر ایرانی پیوند خورده است. او بخشی از زندگی خود را در این باغ گذرانده است، از این رو بیشتر کتاب‌هایی که به زندگی کمال الملک پرداخته‌اند به این باغ نیز اشارتی داشته و همچنین بسیاری از شخصیت‌های اجتماعی، سیاسی، ادبی و ... به این باغ رفت و آمدی داشته‌اند. خلاصه این باغ برای خودش دیدنی‌های فراوانی دارد و اگر نیت کردید شهر زیبای فیروزه را ببینید حتما سری به این باغ زیبا بزنید.

منابع: اداره کل میراث فرهنگی خراسان رضوی- ارگنجی، حسن و برآبادی، محسن- «گزارش ثبتی باغ نشاط (تقی آباد)»

مشهد # Mashhad

شهر و استان در شبکه‌های اجتماعی

یوسف صیادی، بازیگر سریال‌های طنز در گفت و گویی با همشهری از ماجرای رضا عطاران و بایگانی شدن یک سریال او سخن گفت. او بیان کرد: قبل از توقیف ناگهانی ساعت خوش، تلویزیون یک سریال طنز به نام دکتر قلابی را به من و یک سریال دیگر به نام زیر آسمان شهر را به رضا عطاران سفارش داد. وسط ساخت این دو مجموعه بودیم که خبر توقف کار را به ما دادند و این دو سریال هیچ‌وقت از تلویزیون پخش نشد. بعدها سریالی به نام زیر آسمان شهر ساخته شد اما با آن زیر آسمان شهری که قرار بود عطاران بسازد به کلی متفاوت بود. بعد از این که همگی بیکار شدیم چند نفر از بچه‌های گروه افسردگی گرفتند و حتی نصرا... رادش در بیمارستان بستری شد.

خداداد عزیزی در گفت و گویی با روزنامه آرمان از صداوسیما و ارتباطش با فوتبال گفت. ارتباطی که او زیر تیغ نقد برد: به‌نظر می‌رسد صداوسیما دارای اهداف و رویکردی است که ما نمی‌توانیم درباره آن اظهار نظر کنیم. به‌عنوان مثال صداوسیما در حدود یک ساعت و سی دقیقه فوتبال پرسپولیس و پدیده را پخش می‌کند و قبل از آن نیز در حدود ۲۰ دقیقه آگهی بازرگانی پخش و به ازای آن پول دریافت می‌کند. این در حالی است که این پول هیچ بازگشتی به باشگاه‌های ما ندارد. ما مدعی لیگ حرفه‌ای هستیم اما در واقعیت حتی یک درصد لیگ ما نیز حرفه‌ای نیست. در شرایط کنونی تیم‌های خصوصی فوتبال ایران در حال نابودی هستند و در و پیکر آن‌ها تخته شده است. این در حالی است که تیم‌های دولتی مانند سپاهان، ذوب آهن، پرسپولیس، استقلال، سایپا و پیکان که به‌صورت دولتی اداره می‌شوند وضعیت بهتری دارند. امروز تیم پدیده مشهد صدر نشین لیگ فوتبال ایران است با وجود این یک روز استاندار و روز دیگر شهردار به دنبال پیدا کردن پول برای این تیم است. صداوسیما بابت پخش سریال‌های تلویزیونی هزینه‌های هنگفتی می‌کند و پول‌های کلانی به بازیگران و دست‌اندرکاران تهیه سریال‌ها پرداخت می‌کند با وجود این هیچ پولی به تیم‌های فوتبال که ساعت‌ها برنامه‌های پرمخاطب تلویزیون را تامین می‌کنند پرداخت نمی‌کند. این در حالی است که تیم‌های بزرگ اروپایی مانند رئال مادرید و بارسلونا بخش مهمی از هزینه‌های خود را از طریق پخش تلویزیونی دریافت می‌کنند.

حکایت

یک شب از آغاز تا انجام، همراه کاروانی حرکت می‌کردم. سحرگاه کنار جنگلی رسیدیم و در آن جا خوابیدیم. در این سفر، شوریده دلی (۱) همراه ما بود، نعره از دل برکشید و سر به بیابان زد و یک نفس به راز و نیاز پرداخت. هنگامی که روز شد به او گفتم: این چه حالتی بود که دیشب پیدا کردی؟ در پاسخ گفت: بلبلان را بر روی درخت و کبک‌ها را بر روی کوه، قورباغه‌ها را در میان آب و حیوانات مختلف را در میان جنگل دیدم همه می‌نالیدند، فکر کردم که از جوانمردی دور است که همه در تسبیح باشند و من در خواب غفلت.

دوش مرغی به صبح می‌نالید / عقل و صبرم ببرد و طاقت و هوش
یکی از دوستان مخلص را / مگر آواز من رسید به گوش (۲)
گفت باور نداشتم که تورا / بانک مرغی چنین کند مدهوش
گفتم این شرط آدمیت نیست / مرغ تسبیح گوی و من خاموش

۱- شوریده: دل به خدا داده و مجذوب حق شده
۲- مگر: همانا

حکایت‌های گلستان سعدی به قلم روان- محمد محمدی اشتهاردی

یادداشت

سید احمد معتمدی

رئیس دانشگاه صنعتی امیرکبیر

الزامات ایجاد دانشگاه‌های کارآفرین و چالش‌های پیش رو

طی سال‌های اخیر ورود جوانان فارغ‌التحصیل به بازار کار و توامان کاهش ظرفیت در این بخش، بحران اشتغال را تشدید کرده است و مسائل ناشی از این وضعیت و راهکارها برای سامان‌دهی به تقاضا در این حوزه باید به صورت بنیادی مورد توجه دولتمردان و سیاست‌گذاران قرار گیرد. بر این باوریم که ورود دانشگاه به این عرصه می‌تواند بسیار راهگشا واقع شود، چرا که آموزش عالی و به تبع آن دانشگاه‌ها نقش حساس و خطیری در توسعه اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی جامعه به عهده دارند، از طرف دیگر، بقای دانشگاه‌ها در گرو کارآفرینی دانشگاهی است. به باور صاحب‌نظران امر، توسعه صنعت مبتنی بر علم و نوآوری ممکن می‌شود و بدون قرار گرفتن در صف پیشروان علم و نوآوری، هیچ کشوری در پیمودن سریع مسیر توسعه صنعتی موفق نخواهد بود.

با این حال نباید از یاد برد که مبحث دانشگاه کارآفرین یک موضوع نسبتا جدید و محصول سال‌های اخیر است، چنان که در نظام آموزش عالی ایران بیشتر دانشگاه‌ها در نسل اول (آموزش محور) و تعداد محدودی از آن‌ها در نسل دوم (پژوهش محور) تقسیم می‌شوند و هنوز نسل سوم دانشگاه‌ها به طور جدی در ایران مورد توجه و برنامه‌ریزی اجرایی قرار نگرفته است. به بیان دیگر از زمان تاسیس دانشگاه‌های سنتی که در آن‌ها آموزش بیشترین اولویت را به خود اختصاص می‌داد، دیر زمانی می‌گذرد. گرایش به پیشبرد علم، این دانشگاه‌های سنتی را به دانشگاه‌های نسل اول بدل کرده است که در آن تحقیقات بنیادی، مقام نخست را دارند اما با گذشت زمان و نیاز به توسعه صنعت به اتکای تحقیق و پژوهش، دانشگاه‌های نسل دوم پدید آمدند. در این دانشگاه‌ها، پژوهش‌های کاربردی، جایگاه برتر را در اختیار دارند و صاحبان صنایع در زمینه اهداف اقتصادی و در قالب واحدهای تحقیق و توسعه اقدام به تاسیس موسسه‌های علمی و تحقیقاتی کرده‌اند. پس از چندی با توجه به سرعت سرسام‌آور رشد علم، به‌ویژه در عرصه فناوری‌های پیشرفته؛ ارتباط پیچیده صنعت و دانشگاه و لزوم نوآوری‌های فناورانه به عنوان مهم‌ترین شاخص بهره‌وری شناخته شدند. نسل سوم دانشگاه در واقع نظام ارتباط صنعت و دانشگاه، فعال شدن انجمن‌های حرفه‌ای و مراکز تحقیقاتی مستقل، توسعه شرکت‌های خدماتی تخصصی و زیرسیستم‌های پشتیبان آن، در چهارچوب یک اقتصاد دانش بنیان است.

آموزش کارآفرینی سیاستی است که به طور مستقیم در کمیت عرضه کارآفرین در یک جامعه اثر می‌گذارد. دانشگاه‌ها نیز با نگرش نو به آموزش، تحقیقات، نوآوری و توسعه فرهنگ کارآفرینی دست به تحول اساسی زده و با تربیت نیروهای محقق، خلاق و توسعه‌یافته، زمینه ورود به صنایع پیشرفته و توسعه آن را به سهم خود فراهم می‌کنند.

هم اکنون دانشگاه‌های کارآفرین با تاسیس پارک‌های فناوری، شهرک‌های تحقیقاتی و مراکز رشد برآنند که از کارآفرینی و کاربردی کردن ایده‌های جدید حمایت کنند اما طراحی و ارائه دروس کارآفرینی و تاسیس نهادهای مختلف در حمایت از کارآفرینی، زمانی موثر واقع می‌شود که مهارت‌های کارآفرینی که بیشتر با فلسفه معرفت شناسی در ارتباط است، از دوران کودکی رشد کند و بعدها در دانشگاه تقویت شود. اهداف کلی نیز عبارتند از اکتساب مهارت‌ها در استفاده از فنون مختلف، کسب دانش مربوط به کارآفرینی، کسب مهارت در تحلیل فرصت‌های اقتصادی و ترکیب برنامه‌های کاری و تقویت ظرفیت، استعداد و مهارت کارآفرین و تقویت نگرش‌ها در جهت پذیرش تغییر.

حال این پرسش مطرح است که حرکت از دانشگاه سنتی برای رسیدن به ساختار یک دانشگاه کارآفرین چگونه صورت می‌پذیرد؟ موانع و چالش‌های شکل‌گیری دانشگاه کارآفرین در ایران چیست؟ در پاسخ باید بیان کرد؛ استقرار دانشگاه کارآفرین و فرهنگ‌سازی آن در کشور، خود با مسائل و مشکلات خاصی مواجه است. به طور مثال در جمع‌بندی نهایی موانع شکل‌گیری دانشگاه کارآفرین را می‌توان در چهارچوب عوامل آموزشی و پژوهشی، اقتصادی و مالی، فرهنگی و اجتماعی، ساختاری و تشکیلاتی و در نهایت مشکلات ارتباطی و اطلاعاتی تقسیم‌بندی کرد. بنابراین تغییر از نقش اولیه و سنتی دانشگاه یعنی آموزش و تحقق الگوی دانشگاه کارآفرین نیازمند ایجاد ساختارهای جدید و اشاعه فرهنگ کارآفرینی است تا دانشگاه بتواند بر مبنای ماموریت جدید خود به انجام وظیفه‌هایی که بر عهده دارد، بپردازد. در مجموع باید بیان کرد که کثرت فارغ‌التحصیلان دانشگاهی و نبود توانمندی آن‌ها در تاسیس کسب و کار مستقل و وابستگی بیش از حد آن‌ها به مشاغل موجود از مشکلات نظام‌های آموزشی است. در کشورهایی که فرهنگ کار به درستی نهادینه نشده است، خروجی دانشگاه‌ها ارتباط موثری با حوزه کسب و کار ندارد. به طوری که بسیاری از دانش‌آموختگان به دلیل نداشتن مهارت‌های کارآفرینی و فنی لازم در بازار کار به توفیق چندانی دست نمی‌یابند و بیکار می‌مانند. فعالیت موثر این دانشگاه‌ها الزاماتی دارد که در صورت شناسایی و تامین آن‌ها می‌توان به اهداف اصلی از جمله ایجاد اشتغال دست یافت. بر همین اساس دانشگاه کارآفرین حلقه واسط خوبی برای اتصال مراکز آموزشی و دانشی با محیط کسب و کار است. شکل‌گیری دانشگاه کارآفرین برای حل مسائل کشور و بهبود روند توسعه امری ضروری به شمار می‌آید. خوشبختانه هم اکنون وزارت علوم و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی برنامه‌ها و اقدامات مطلوبی را با هدف مهارت افزایی و کارآفرینی در دانشگاه‌ها آغاز کرده‌اند که اگر این اقدامات با حمایت‌های مالی همراه شود، در آینده‌ای نه چندان دور قطعا شاهد اتفاقات خوبی خواهیم بود.